

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра глобальної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«16» травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри глобальної економіки
Протокол № 15 від «15» травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Наталія ВДОВЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Міжнародна економіка»
Гарант ОП
Олена КІРЕЙЦЕВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітня програма «Міжнародна економіка»
Факультет економічний
Розробники: д.е.н., проф. Наталія ВДОВЕНКО, ас. Марина ПАВЛЕНКО

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
Міжнародна економічна діяльність України

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>	
Освітня програма	<i>«Міжнародна економіка»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	42	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	-
Семестр	5	-
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>- год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>- год.</i>
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>- год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» є формування знань про об'єктивні закономірності, реальні процеси та специфічні особливості міжнародної економічної діяльності України, а також практичних навичок щодо здійснення комерційних, інвестиційних та фінансових операцій у міжнародній сфері.

Завдання навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» засвоєння теоретичних засад і категоріального апарату міжнародної економічної діяльності її методологічних основ, сутності, предмета, об'єкта, суб'єктів, методів дослідження; знання сутності, механізмів та форм співробітництва між країнами в торговельній, науково-технічній, інвестиційній, валютно-фінансовій і кредитній сферах; знання теоретико-методичних засад міжнародного та державного регулювання руху факторів виробництва і міжнародної торгівлі товарів і послуг; знання особливостей міжнародного економічного співробітництва України для вирішення глобальних проблем світової економіки.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК15 Здатність до володіння цілісними системами знань про сутність економічних процесів, що відбуваються на міжнародному аграрному ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН25. Вміти аналізувати принципи, закономірності розвитку та міжнародний досвід функціонування світового аграрного ринку.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання;

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. <i>Форми міжнародної економічної діяльності України</i>														
Тема 1. Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності України	1	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні	2	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Експорт і імпорт товарів	3	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Особливості міжнародної торгівлі послугами в Україні	4	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Міжнародні інвестиційні, валютно-кредитні відносини України	5	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		60	15	15	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-

Змістовий модуль 2. <i>Регулювання міжнародної економічної діяльності України</i>													
Тема 6. Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція	6	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Регулювання міжнародної економічної діяльності України	7	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні	8	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Україна у світових інтеграційних процесах	9	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва	10	12	3	3	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2		60	15	15	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Усього годин		120	30	30	-	-	60	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект з Міжнародної економічної діяльності		42	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності України	3
2	Тема 2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні	3
3	Тема 3. Експорт і імпорт товарів	3
4	Тема 4. Особливості міжнародної торгівлі послугами в Україні	3
5	Тема 5. Міжнародні інвестиційні, валютно-кредитні відносини України	3
6	Тема 6. Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція	3
7	Тема 7. Регулювання міжнародної економічної діяльності України	3
8	Тема 8. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні	3
9	Тема 9. Україна у світових інтеграційних процесах	3
10	Тема 10. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва	3
	Разом	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародна економічна діяльність: поняття характеристика суб'єктної складової	6
2	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення міжнародної економічної діяльності України	6
3	Тема 3. Ризики міжнародної економічної діяльності	6
4	Тема 4. Валютне регулювання міжнародних економічних операцій в Україні	6
5	Тема 5. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності	6
6	Тема 6. Україна в міжнародній торгівлі товарами	6
7	Тема 7. Україна в міжнародній торгівлі послугами	6
8	Тема 8. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	6
9	Тема 9. Україна у міжнародних рейтингах	6
10	Тема 10. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва	6
	Разом	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт.
- сертифікат проходження неформального навчання.
- сертифікат проходження неформального навчання здобувачів вищої освіти.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- оцінювання поточних результатів самостійної роботи студентів щодо освоєння програмного матеріалу дисципліни;
- неформальне навчання здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен, як один із форм підсумкового контроль знань здобувачів вищої освіти;

- модульне тестування, як один із форм поточного контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять;
- реферати, есе у випадку пропусків занять здобувачів вищої освіти з поважних причин;
- захист практичних робіт.
- усне або письмове опитування;
- сертифікат проходження неформального навчання здобувачів вищої освіти.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) знавчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс «Міжнародна економічна діяльність України»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4420>

2. Конспект лекцій та їх презентації (в електронному вигляді)

3. Вдовенко Н. М., Яцун А. Г. Міжнародна економічна діяльність України: словник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Міжнародна економіка». К.: НУБіП України. 2023. 398 с. Рекомендовано до видання Вченою радою Національного університету біоресурсів і природокористування України. (протокол № 3 від 27.09.2023 р.). Режим доступу: <http://surl.li/udhrd> ISBN 978-617-8351-28-1

4. Міжнародна економічна діяльність України: робочий зошит для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Міжнародна економіка». Вдовенко Н. М., Павленко М. М. К.: НУБіП України. 70 с. Рекомендовано Вченою радою економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 8 від 20.04.2023 р.).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та інші. КНТЕУ. 2021. 704 с.
2. Міжнародна економічна діяльність України: самостійна робота студентів: рекомендації та завдання для студ. спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Міжнародна економіка» Я. І. Глущенко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані. 2020. 59 с.
3. Вдовенко Н. М., Кукса І. М., Дяченко Т. О., Сірик М. В. Управління інноваційною діяльністю в умовах глобалізації міжнародної економіки та змін в безпекології і поведінці споживачів. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 2 (249). С. 120–127.
4. Господарський Кодекс України: чинне законодавство станом на 13.0.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 20.03.2020).
5. Popova O., Koval V., Vdovenko N., Sedikova I., Nesenenko P., Mikhno I. Environmental footprinting of agri-food products traded in the European market. *Frontiers in Environmental Science*. Vol. 10. 2022.
6. Митний Кодекс України: чинне законодавство станом на 13.0.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення 20.03.2020).
7. Закон України «Про Кабінет Міністрів»: чинне законодавство станом на 27.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> (дата звернення 20.03.2020).
8. Закону України «Про Національний банк»: чинне законодавство станом на 19.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення 19.03.2020).
9. Закони України «Про зовнішньоекономічну діяльність»: чинне законодавство станом на 13.02.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення 19.03.2020).
10. Закон України «Про режим іноземного інвестування»: чинне законодавство станом на 01.02.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр> (дата звернення 19.03.2020).
11. The Global Innovation Index. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2018.pdf. (дата звернення 02.03.2020).
12. The Global Innovation Index. URL : <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2019-report> (дата звернення 24.03.2020).
13. Koval V., Olczak P., Vdovenko N., Boiko O., Matuszewska D., Mikhno I. Ecosystem of Environmentally Sustainable Municipal Infrastructure in Ukraine. *Sustainability* 2021. № 13 <https://doi.org/10.3390/su131810223>
14. The World Bank. High-technology export. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.TECH.CD> (дата звернення 17.03.2020).
15. The World Bank. Transport services (% of commercial service exports). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.TRAN.ZS.WT> (дата звернення 04.04.2020).
16. The World Bank. Insurance and financial services (% of commercial service exports). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.INSF.ZS.WT> (дата

звернення 04.04.2020).

17. The World Bank. Travel services (% of commercial service exports). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.TRVL.ZS.WT> (дата звернення 04.04.2020).

18. Doingbusiness. Рейтинг України з міжнародної торгівлі за 2015-2019 рр. URL: <https://russian.doingbusiness.org/ru/customquery> (дата звернення 20.03.2020).

19. The World Bank. Services, value added (annual % growth). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NV.SRV.TOTL.KD.ZG> (дата звернення 04.04.2020).

20. Measuring the Information Society Report 2014. International Telecommunication Union. URL: <https://www.itu.int/net4/ITU-D/idi/2017/index.html> (дата звернення 27.03.2020).

21. Pichura V., Potravka L., Skok S., Vdovenko N. Causal Regularities of Effect of Urban Systems on Condition of Hydro Ecosystem of Dnieper River. Indian Journal of Ecology. 2020. Vol. 47. Issue 2. P. 273–280. Режим доступу: <http://indianecologicalsociety.com/society/journal/>

22. Abramova A., Filyppova S., Vdovenko N., Kotelevets D., Lozychenko O., Malin O. Regulatory policy transformation in conditions of non-stationary economy in Eastern European countries: practical approach. International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. Vol. 21. № 10. P. 39–45.